5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

అధ్యయన లక్ష్యాలు

1. తెలుగువారి చరిత్రకు తెలుగు సాహిత్యచరిత్రకు ఉన్న సంబంధం తెలియజేయడం

తెలుగు సాహిత్య క్రమపరిణామాన్ని గురించిన స్థూలమైన అవగాహనను పెంపొందించడం

తెలుగులో ఉన్న రెండు సాహిత్య సంప్రదాయాలైన మౌఖిక, లిఖిత రూపాలను గుర్తింప జేయడం

2. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల వికాసాన్ని అవగాహన చేయించడం

నన్నయ మహాభారత రచన, నన్నయ కవితారీతులు, నన్నయ భారతాంధ్రీకరణ విధానాన్ని తెలియ జేయడం

3. సృజనాత్మక పద్య సాహిత్యాన్ని బోధించడం ద్వారా విద్యార్థుల్లో సాహిత్యం పట్ల సంవేదనను, అభిరుచిని, విమర్శనాత్మక విశ్లేషణాశక్తిని పెంపొందింపజేయడం

4. ఆయా శాస్త్రాలో కృషిచేసే వారికి ఆ రంగంలో విషయజ్ఞానం ఎలా అవసరమో తెలుగు సాహిత్యంలో కృషి చేసే వారికి తెలుగులో పాండిత్యం అవసరం కనుక ప్రబంధ ప్రక్రియను పరిచయం చేయడం

5. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం, రఘునాథనాయకుని సాహిత్య పోషణతో పాటు ఆ యుగ సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేయడం ద్వారా కావ్యాల పట్ల అభిరుచిని పెంచడం

ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-I : ప్రాఙ్నన్నయ యుగం

1. వాఙ్మయం-సారస్వతం-సాహిత్యం
2. సాహిత్య అధ్యయన పద్ధతులు
3. సాహిత్య చరిత్ర-యుగ విభజన, 'చరిత్ర-సంస్కృతి-సమాజం-సాహిత్యం' సంబంధాలు
4. ప్రాఙ్నన్నయ యుగం - భాషా సాహిత్యాలు

యూనిట్-II ఇతిహాస యుగం – శివకవి యుగం

5. నన్నయ మహాభారత రచన, నన్నయ కవితారీతులు
6. నన్నయ భారతాంధ్రీకరణ విధానం
7. శివకవి యుగం -నన్నెచోడుడు, మల్లికార్జున పండితారాధ్యుడు, పాల్కురికి సోమనాథుడు
8. మార్గ-దేశీ భేదాలు, దేశి కవితోద్యమం, పండిత త్రయం

యూనిట్-III: కావ్య- పురాణయుగం

9. తిక్కన మహాభారత రచన, తిక్కన కవితాశిల్పం
10. ఎఱ్ఱన భారతారణ్యపర్వ శేష రచన, ఎఱ్ఱన సూక్తి వైచిత్రి
11. శ్రీనాథుని కృతులు-సమీక్ష
12. పోతన - భాగవత రచన

యూనిట్-IV: ప్రబంధయుగం

13. ప్రబంధ లక్షణాలు

14. అష్టదిగ్గజ కవులు –కృతులు – సమీక్ష

15. శ్రీకృష్ణ దేవరాయులు – ఆముక్త మాల్యద - ప్రబంధ లక్షణాలు - సమన్వయం

16. మనుచరిత్ర - ప్రబంధ లక్షణాలు - సమన్వయం

యూనిట్-V: దక్షిణాంధ్రయుగం

17. పద సాహిత్యం

18. యక్షగానాలు

19. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం

20. రఘునాథ నాయకుడు – కృతులు - సమీక్ష

ఆధార గ్రంథాలు:

1. మార్గ – దేశి – వడ్లమూడి గోపాల కృష్ణయ్య
2. ఆంధ్ర సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య పింగళి లక్ష్మీకాంతం
3. ఆంధ్రవాఙ్మయ చరిత్రము - ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధాని
4. సమగ్రాంధ్ర సాహిత్యం - ఆరుద్ర
5. తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష (మొదటి సంపుటం) - ఆచార్య జి. నాగయ్య
6. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. వివిధ సాహిత్య చరిత్ర గ్రంథాల ఆధారంగా విద్యార్థులచేత పాఠ్యప్రణాళికపై సమీక్షా వ్యాసాలు రాయించడం.

2. తరగతిగదిలో ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ప్రత్యేకాంశంగా ఒక ప్రత్యేక కవిని/రచయితను అంశంగా ఇచ్చి, అందులో ప్రాజెక్టు తయారు చేయించడం.

3. వివిధ కవుల/కావ్యాల కావ్యగుణాలను, రచనల్లోని సామాన్యాంశాలను తులనాత్మక పద్ధతిలోచర్చించడం.

ఉదా: ఎఱ్ఱన, నాచన సోమనల కవితా తారతమ్య పరిశీలన.

4. సాహిత్య యుగ విభజనను చారిత్రక దృష్టితో పరిశీలింపజేయడం.

5. ఆయా కాలాల్లోని సామాజిక పరిస్థితుల ఆధారంగా కావ్యవస్తువుల్లో చోటుచేసుకొన్న మార్పులను నమోదు చేయించడం.

6. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. తెలుగువారి చరిత్రకు తెలుగు సాహిత్యచరిత్రకు ఉన్న సంబంధం తెలుసుకుంటారు. తెలుగు సాహిత్య క్రమపరిణామాన్ని గురించిన స్థూలమైన అవగాహనను పొందడంతో పాటు తెలుగులో ఉన్న మౌఖిక, లిఖిత సాహిత్య రూపాలను గుర్తిస్తారు.

2. వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియల వికాసాన్ని అవగాహన చేసుకోవడమే కాకుండా నన్నయ మహాభారత రచనా విధానం, నన్నయ కవితారీతులు, నన్నయ భారతాంధ్రీకరణ విధానాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.

3. తిక్కన, ఎఱ్ఱన, శ్రీనాథుని సృజనాత్మక సాహిత్యాన్ని బోధించడం ద్వారా విద్యార్థులు సాహిత్యం పట్ల సంవేదనను, అభిరుచిని విమర్శనాత్మక విశ్లేషణాశక్తిని పొందుతారు.

4. ప్రబంధ ప్రక్రియా లక్షణాలను, కావ్య రచనలో అష్టాదశ వర్ణనల ప్రాముఖ్యతను, పద్య సాహిత్యం పట్ల అభిరుచిని సొంతం చేసుకుంటారు.

5. దక్షిణాంధ్రయుగ వైశిష్ట్యం, రఘునాథనాయకుని సాహిత్య పోషణతో పాటు ఆ యుగ సాహిత్యాన్ని పరిచయం చేయడం ద్వారా కావ్యాల పట్ల అభిరుచి పెరుగుతుంది.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ – విభాగము **5x5=25 మా.**

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుండి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము **5x10=50 మా.**

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుండి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

6. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. ఆంగ్లభాషా ప్రభావం వల్ల వచ్చిన పరిణామాల ఫలితంగా ఏర్పడిన ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య స్వరూప స్వభావాలను తెలియజేయడం

ఆధునిక కవిత్వంలో ఏ విధమైన ఉద్యమాలు, వాదాలు, ధోరణులు ఎందుకు తలెత్తాయో తెలియజేయడం వల్ల సాహిత్యం పట్ల అవగాహన పెంపొందించడం

2. సామాజిక మార్పులు సాహిత్యంలో ఎలా ప్రతిబింబించాయో గ్రహింప జేయడం

భావకవితా శాఖలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా కవిత్వం పట్ల అవగాహన పెంపొందించడం

3. ఆధునిక సాహితీ ప్రక్రియలను అవగాహన చేసుకోవడం ద్వారా, సమాజంపై సాహిత్య ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకునేలా చేయడం

మార్క్సిజం కారణంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చిన భావవిప్లవ అవగాహన పెంపొందించడం

4. భిన్న కవితా శాఖలను, ఒకే కాలంలో వచ్చిన భిన్న సాహిత్య వస్తు వైవిధ్యాన్ని తెలియజేయడం

5. సమకాలీన ఆధునిక కవితాధోరణుల పట్ల అవగాహన కలిగించడం

అస్తిత్వవాదాల పట్ల తమదైన వైఖరిని ఏర్పరచుకునేలా చేయడం

ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర – పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్-I: ఆధునిక కవిత్వం - ఆవిర్భావ వికాసాలు

1. ఆధునిక కవిత్వ లక్షణాలు
2. ఆధునిక సాహిత్యంలో ఉద్యమాలు, వాదాలు, ధోరణులు
3. ఆధునిక కవిత్వ ప్రక్రియలు
4. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య దీపధారులు- వీరేశలింగం, గిడుగు రామమూర్తి, గురజాడ అప్పారావు

యూనిట్-II: భావ కవిత్వం

5. భావకవిత్వం - నిర్వచనం, లక్షణాలు
6. భావకవితా శాఖలు
7. ప్రసిద్ధ భావకవులు - రాయప్రోలు సుబ్బారావు, దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి
8. కృతులు – సమీక్ష (నండూరి సుబ్బారావు (ఎంకిపాటలు), మంగిపూడి వేంకట శర్మ (నిరుద్ధ భారతం)

యూనిట్-III: అభ్యుదయ, విప్లవ కవిత్వం

9. అభ్యుదయ కవిత్వం - నిర్వచనం, నేపథ్యం, మార్క్సిజం ప్రభావం.
10. ప్రసిద్ధ అభ్యుదయ కవుల పరిచయం - శ్రీశ్రీ, నారాయణబాబు, శ్రీశ్రీ, పఠాభి
11. విప్లవ కవిత్వం – నిర్వచనం – లక్షణాలు
12. ప్రసిద్ధ విప్లవ కవుల పరిచయం - శివసాగర్, వంగపండు, నగ్నముని, చెరబండ రాజు

యూనిట్-IV: నవ్య సంప్రదాయ కవిత్వం

13. నవ్య సంప్రదాయం – స్వరూప స్వభావాలు – చరిత్ర

14. ప్రసిద్ధ నవ్య సంప్రదాయ కవుల పరిచయం - విశ్వనాథ సత్యనారాయణ, గడియారం, దుర్భాక, పుట్టపర్తి

15. అవధాన ప్రక్రియ – పరిచయం

16. ప్రసిద్ధ అవధాన కవుల పరిచయం – తిరుపతి వేంకట కవులు, కొప్పరపు సోదర కవులు

యూనిట్-V: వచన కవిత్వం, సమకాలీన ఆధునిక కవితా ధోరణులు

17. వచన కవిత్వం – ఆవిర్భావ వికాసాలు

18. స్త్రీవాద కవిత్వం – పరిచయం, నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు

19. దళితవాదం – పరిచయం, నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు

20. మైనార్టీవాదం, ప్రాంతీయవాదం – పరిచయం, నేపథ్యం, ప్రధానాంశాలు

ఆధార గ్రంథాలు

1. సాహిత్య చరిత్ర – పింగళి

2. ఆంధ్ర వాఙ్మయ చరిత్ర – దివాకర్ల వేంకటావధాని

ఆశుకవి చక్రవర్తులు, అవధాన పంచాననులు – డా. రాపాక ఏకాంబరాచార్యులు

కొప్పరపు సోదరకవుల కవిత్వము – డా. గుండవరపు లక్ష్మీ నారాయణ

1. తెలుగు సాహిత్య సమీక్ష (రెండవ సంపుటం) - ఆచార్య జి. నాగయ్య

2. తెలుగులో కవిత్వోద్యమాలు – (సం.)ఆవుల మంజులత

3. ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యంలో విభిన్న ధోరణులు – (సం.) ఆచార్య కె.కె. రంగనాథాచార్యులు

4. చారిత్రక సామాజిక నేపథ్యంలో తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర - ఆచార్య ముదిగంటి సుజాతారెడ్డి

5. తెలుగు సాహిత్య చరిత్ర – ద్వా.నా. శాస్త్రి

నిరుద్ధ భారతము – (వ్యా.) – ఆచార్య బూదాటి వెంకటేశ్వర్లు

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. ఆధునిక కావ్యాలకు ఆంగ్ల మాతృకలను, ఆధునిక తెలుగు సాహిత్యాన్ని ప్రభావితం చేసిన రచనలను విద్యార్థులచేత పరిశీలింపజేయడం.

2. తరగతిలోని విద్యార్థులకు ప్రత్యేకంగా ఒక 'రచయితను' అంశంగా ఇచ్చి వ్యక్తిగత ప్రాజెక్టులు తయారు చేయించడం.

3. ప్రసిద్ధ రచనలు - రచయితలు, కావ్యాలు-కవులు మొదలైన అంశాల్లో క్విజ్ పోటీలు నిర్వహించడం.

4. అంతర్జాతీయ పరిణామాల ఆధారంగా వచ్చిన 'మార్క్సిజం' పై బృందచర్చ నిర్వహించడం.

5. సమకాలీన అస్తిత్వవాద ఉద్యమాలను ప్రత్యేకంగా పరిశీలింపజేయడం

6. చారిత్రిక, సాంస్కృతికాంశాలకు సంబంధించిన పర్యాటక ప్రదేశాలను సందర్శించడం.

అభ్యసన ఫలితాలు

ఈ కోర్సు విజయవంతంగా ముగించాక, విద్యార్థులు క్రింది అభ్యసన ఫలితాలను పొందగలరు.

1. ఆంగ్లభాషా ప్రభావం వల్ల వచ్చిన పరిణామాల ఫలితంగా ఏర్పడిన ఆధునిక తెలుగు సాహిత్య స్వరూప స్వభావాలను తెలుసుకుంటారు. ఆధునిక కవిత్వంలో ఏ విధమైన ఉద్యమాలు, వాదాలు, ధోరణులు ఎందుకు తలెత్తాయో తెలుసుకుంటారు.

2. భావకవితా శాఖలను అధ్యయనం చేయడం ద్వారా సామాజిక మార్పులు సాహిత్యంలో ఎలా ప్రతిబింబించాయో గ్రహిస్తారు. 3. ఆధునిక సాహితీ ప్రక్రియలను అవగాహన చేసుకోవడం ద్వారా సమాజంపై సాహిత్య ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు. మార్క్సిజం కారణంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా వచ్చిన భావవిప్లవాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.

4. భిన్న కవితా శాఖలను, ఒకే కాలంలో వచ్చిన భిన్న సాహిత్య వస్తు వైవిధ్యాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.

5. సమకాలీన ఆధునిక కవితాధోరణులను అవగాహన చేసుకోవడం వల్ల అస్తిత్వవాదాల పట్ల తమదైన వైఖరిని ఏర్పరచుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ – విభాగము 5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము 5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

7. ప్రాచీన కావ్యం

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. శ్లేష కవి చక్రవర్తిగా ప్రసిద్ధుడైన రామరాజభూషణుని పరిచయం, రచనలు, కవితా లక్షణాలను తెలియజేయడం

2. ప్రబంధ ప్రక్రియను ప్రబంధ లక్షణాలను, వసు చరిత్ర కావ్య వైశిష్ట్యాన్ని గ్రహించేలా చేయడం

3. గిరిక బాల్యం, విద్యాభ్యాసం అనే ఘట్టాల ద్వారా రామరాజభూషణుని శ్లేష చమత్కారాల పట్ల అవగాహన పెంపొందింప జేయడం

4. గిరిక, వసురాజుల మనస్తత్వ చిత్రణ ద్వారా కవి వర్ణనా నైపుణ్యాన్ని గుర్తించడం

5. పుష్పాపచయము మొదలైన ఘట్టాల ద్వారా కవి పద ప్రయోగ నైపుణ్యాన్ని గమనించడం

ప్రాచీన కావ్యం - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I రామరాజ భూషణుడు

1. కవి పరిచయం
2. కవిత్వ లక్షణాలు
3. రచనలు
4. అష్ట దిగ్గజ కవులు

యూనిట్ II వసు చరిత్రము

5. ప్రబంధ లక్షణాలు
6. కావ్య పరిచయం
7. కావ్యేతివృత్తం
8. కావ్య వైశిష్ట్యం

యూనిట్ III వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (ప్రథమ భాగం 1-61 పద్యాలు)

9. ఇంద్రుని ప్రశంస (1-18 పద్యాలు)
10. గిరిక బాల్యం (19 – 37 పద్యాలు)
11. గిరికా వసురాజుల ప్రణయం (38- 61 పద్యాలు)
12. శ్లేష చమత్కారాలు

యూనిట్ IV వసు చరిత్ర - తృతీయాశ్వాసం (ద్వితీయ భాగం 62-120 పద్యాలు)

13. గిరికా వసురాజుల ప్రణయం (62 - 78 పద్యాలు)
14. వసురాజు విరహం (79 -98 పద్యాలు)
15. గిరికా విరహం (99- 120 పద్యాలు)
16. శ్లేష చమత్కారాలు

అతివగురుండు .... సందియ మందనేటికిన్ (3-88)

అవనీభర్త వినూతనాతను ..... సంపత్పేటికిన్ పేటికిన్ (3-91)

లలనా రత్నము .... భటుశాస్త్ర శ్రేణికాభోసమున్ (3-100)

అమ్మక చెల్ల .... కన్యలు ధన్యలుగా వసుంధరన్ (3-113)

వసు చరిత్ర – తృతీయాశ్వాసం (తృతీయ భాగం 121-185 పద్యాలు)

ఇచ్చ హితాహితంబు .... పాంసుల పంకజావకుల్ (3-122)

సారస కైరవంబులకు ...... మనోజ ధాటికిన్ (3-129)

పరిమిళిత ప్రవాళ ...... శుకమండలి యాడెడిఁ గంటె పైపయిన్ (3-135)

వనజముఖుల్గనుంగొని .... నొక్క సరోలలామమున్ (3-153)

ఆట కొలంకునం గరగి .... దల చూపెనో యనన్ (3-164)

కొండట విల్లు .... యంటినఁ గండుతూపులన్ (3-174)

ఆ వాక్యంబులో .... గనుఁ గల్వ ఖిప్ప నాళీజనుల్ (3-183)

అభ్యసన ఫలితాలు

1. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యంలోని ప్రబంధ ప్రక్రియా వైశిష్ట్యాన్ని గుర్తిస్తారు.
2. రామరాజభూషణుని కల్పనా చాతుర్యాన్ని తెలుసుకోవడం ద్వారా కల్పనా నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించుకుంటారు.
3. శ్లేష, చమత్కారాలను అవగాహన చేసుకోవడంవల్ల విద్యార్థుల సంభాషణా నైపుణ్యం, వర్ణనా నైపుణ్యం పెంపొందించుకోగలరు.
4. ప్రబంధ ప్రక్రియలోని పద్యాలను చదవడం ద్వారా వర్ణనా నైపుణ్యం పెంపొందుతుంది.
5. పద ప్రయోగాల అవగాహన ద్వారా విద్యార్థులు తెలుగు భాషా నైపుణ్యాలను అభివృద్ధి చేసుకుంటారు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ – విభాగము 5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి, ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము 5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

Andhra Pradesh State Council of Higher Education
(A Statutory body of the Government of Andhra Pradesh)
Revised UG Special Telugu Major Syllabus under CBCS
(Implemented from Academic year 2023-24) Four years Programme

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యామండలి.
ప్రత్యేక తెలుగు - మేజర్ సిలబస్ (నాలుగు సంవత్సరాల వ్యవధి)
సి.బి.సి.ఎస్. పద్ధతిలో సవరించబడిన పాఠ్యప్రణాళిక ౨౦౨౩ -౨౪ విద్యా సంవత్సరం నుండి అమలు

తెలుగు -సెమిస్టర్ – III – మైనర్ - పేపర్ – ౨

ఆధునిక కావ్యం - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I - శ్రీరంగం శ్రీనివాస రావు (శ్రీ శ్రీ)

1. కవి పరిచయం
2. రచనలు
3. కవిత్వ శైలి
4. సమకాలీన అభ్యుదయ కవుల పరిచయం - దాశరథి, శిష్ట్లా, అనిసెట్టి, పఠాభి

యూనిట్ II - అభ్యుదయ కవిత్వం

5. అభ్యుదయ కవిత్వ నేపథ్యం
6. అభ్యుదయ కవిత్వ లక్షణాలు
7. అభ్యుదయ కవిత్వ విస్తృత
8. అభ్యుదయ కావ్యాల పరిచయం - త్వమేవాహం, వజ్రాయుధం, రుధిర జ్యోతి, ఉదయం

యూనిట్ III - మహాప్రస్థానం – మొదటి భాగం

9. మహాప్రస్థానం
10. జయభేరి
11. ఋక్కులు
12. అవతారం
13. బాటసారి

యూనిట్ IV - మహాప్రస్థానం – రెండవ భాగం

14. ఐ
15. శైశవ గీతి
16. భిక్షువర్షీయసి
17. అద్వైతం
18. మిథ్యావాదం

యూనిట్ V - మహాప్రస్థానం – మూడవ భాగం

19. ప్రతిజ్ఞ
20. కవితా! ఓ కవితా
21. నవ కవిత
22. దేశ చరిత్రలు
23. జగన్నాథుని రథచక్రాలు

ఆధార గ్రంథాలు

మహాప్రస్థానం - శ్రీశ్రీ

జగన్నాథుని రథచక్రాలు కె.వి.రమణారెడ్డి

ఇతర అంతర్జాల ఆధారాలు.

సూచించబడిన సహపాఠ్య కార్యకలాపాలు

1. శ్రీశ్రీ గురించి విద్యార్థులకు ప్రహేళిక నిర్వహణ
2. అభ్యుదయ కవిత్వం పై బృంద చర్చ
3. శ్రీ శ్రీ కవితలను లయబద్ధంగా పఠింపజేయడం/ ఆలపింప చేయడం
4. శ్రీశ్రీ కావ్య ప్రతీకలు, కవితా శైలిపై వక్తృత్వ పోటీల నిర్వహణ
5. ఈ పాఠ్యాంశాల అవగాహనతో విద్యార్థుల చేత వచన కవితా రచనలను చేసే విధంగా ప్రోత్సహించడం

అభ్యసన ఫలితాలు

1. అభ్యుదయ కవిత్వ ఉద్యమ నాయకునిగా శ్రీశ్రీ ఎందుకు గుర్తించబడ్డాడో తెలుసుకోగలరు.
2. తెలుగు సాహిత్యంలో అభ్యుదయ సాహిత్య ప్రత్యేకతను తెలుసుకుంటారు.
3. ఈ కవితా ఖండికల ద్వారా అభ్యుదయ కవిత్వ తాత్త్విక భూమికను, మార్క్సిజమ్ ప్రభావాన్ని అర్థం చేసుకుంటారు.
4. మహాప్రస్థానంలోని సామాజిక తాత్త్విక దృష్టిని గమనించగలరు.
5. అభ్యుదయ కవిత్వ అభ్యాసం వల్ల కవితా నిర్మాణ శక్తి పెంపొందుతుంది.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ – విభాగము 5x5=25 మా.

సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇస్తూ, మొత్తం పది ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఐదింటికి సమాధానం రాయమనాలి.

ఆ - విభాగము 5x10=50 మా,

వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.

9. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శ

అభ్యసన లక్ష్యాలు

1. కవి, కావ్యం,నిర్వచనాలు, ప్రాముఖ్యం, కావ్య హేతువులు, కావ్య ప్రయోజనాలను పరిచయం చేయడం
2. అలంకార శాస్త్ర పరిచయం, సిద్ధాంతాలు, ప్రసిద్ధ అలంకారికుల గురించి తెలియ జేయడం
3. అలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాలైన రసము, ధ్వనిని స్థూలంగా పరిచయం చేయడం
4. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ పుట్టుక, వికాసం, విమర్శకుల లక్షణాలు, రకాలు, విమర్శ మౌలిక లక్షణాలను తెలియజేయడం
5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యంలో విమర్శనాంశాలను అవగతం చేయడం

ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శ - పాఠ్యప్రణాళిక

యూనిట్ I. కవి-కావ్యం - పరిచయం

1. కవి, కావ్యం - నిర్వచనాలు
2. కావ్యహేతువులు
3. కావ్య భేదాలు
4. కావ్య ప్రయోజనాలు.

యూనిట్ II. అలంకారశాస్త్రం

5. అలంకారశాస్త్ర పరిచయం – ప్రాధాన్యం
6. అలంకారశాస్త్ర సిద్ధాంతాలు – సంక్షిప్త పరిచయం (అలంకార, గుణ, రీతి, వక్రోక్తి సిద్ధాంతాలు)
7. ప్రసిద్ధ సంస్కృత అలంకారికులు - భరతుడు, ఆనందవర్ధనుడు, జగన్నాథుడు
8. ప్రసిద్ధ తెలుగు అలంకారికులు – విద్యానాథుడు, విన్నకోట పెద్దన, రామరాజభూషణుడు

యూనిట్ III. అలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాలు

9. రస సిద్ధాంతం – పరిచయం
10. రస సంఖ్య, రసం యన్నిష్ఠం, రస రాజము
11. ధ్వని సిద్ధాంతం – పరిచయం
12. శబ్ద శక్తులు (అభిధ, లక్షణ, వ్యంజన)

యూనిట్ IV. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ

13. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ - పుట్టుక – వికాసం
14. దక్కను కవుల చరిత్ర – కావలి రామస్వామి (సంక్షిప్త పరిచయం)
15. విమర్శకుల రకాలు
16. విమర్శ మౌలిక లక్షణాలు

యూనిట్ V. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్యం – విమర్శనాంశాలు

17. కావ్య అనుకారికలు - పరిచయం

18. లక్షణ గ్రంథాలు - పరిచయం

19. గ్రంథ పరిష్కరణలు - పరిచయం

20. టీకలు – పరిచయం

ఆధార గ్రంథాలు

1. కావ్యాలంకార సంగ్రహం – (వ్యా) సన్నిధానం సూర్య నారాయణ శాస్త్రి
2. సాహిత్య దర్శనం - జి. వి. ఆర్. నరసింహం
3. సాహిత్య శిల్ప సమీక్ష – పింగళి లక్ష్మీ కాంతం
4. సాహిత్య సోపానములు - దివాకర్ల వేంకటావధాని
5. ప్రాచీన సంస్కృత ఆలంకారిక గ్రంథాలు - పుల్లెల శ్రీరామ చంద్రుడు
6. విమర్శ మౌలిక లక్షణాలు - ఆచార్య ముదిగొండ వీరభద్రయ్య

సహ పాఠ్య కార్యక్రమాలు

1. నిర్దేశించిన పాఠ్యాంశాల ఆధారంగా ప్రహేళికలు నిర్వహించడం
2. అలంకారికులపై బృంద చర్చ నిర్వహణ
3. అలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాలపై విమర్శనాత్మక వ్యాసాలు రాయించడం
4. సాహిత్య విమర్శ పుట్టుక వికాసంపై వకృత్వ పోటీలు జరపడం
5. ప్రాచీన తెలుగు సాహిత్య విమర్శనాంశాలపై అసైన్మెంట్ ప్రాజెక్ట్ చేయించడం

అభ్యసన ఫలితాలు

1. కవి, కావ్యం, కావ్య హేతువులు, కావ్య ప్రయోజనాలపై సంపూర్ణ అవగాహన ఏర్పడుతుంది.
2. సాహిత్య విమర్శలో అలంకార శాస్త్ర ప్రాముఖ్యతను గుర్తిస్తారు.
3. అలంకార శాస్త్ర సిద్ధాంతాల పరిచయం కావ్యాన్ని సరిగ్గా అంచనా వేయడానికి తోడ్పడుతుంది.
4. తెలుగు సాహిత్య విమర్శ పుట్టుక, వికాసాల అభ్యసనం సాహిత్యాన్ని సరిగ్గా గ్రహించేలా చేయడంతో పాటు సాహిత్యాన్ని విద్యార్థులకు సన్నిహితం చేస్తుంది.
5. ప్రాచీన విమర్శనాంశాల అధ్యయనం నేటి సాహిత్య విమర్శకు తద్వారా విమర్శకు దిశా నిర్దేశం చేయగలదు.

ప్రశ్నాపత్ర నమూనా

అ – విభాగము - 5x5=25 సంక్షిప్త సమాధాన ప్రశ్నలు - ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు, మొత్తం పది ప్రశ్నలు

ఆ - విభాగము - 5x10=50 వ్యాసరూప సమాధాన ప్రశ్నలు-ప్రతి యూనిట్ నుంచి తప్పనిసరిగా రెండు ప్రశ్నలు ఇచ్చి ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం రాయమనాలి. ఇది అంతర్గత ఛాయిస్. మొత్తం ప్రశ్నలు 5.